

Bruxelles, den 30. juni 2026
(OR. en)

10456/1/26
REV 1

POLMAR 54
POLGEN 166
COMAR 28
ENV 714
ENER 387
MAR 90
PECHE 235
RELEX 821
SUSTDEV 46
TRANS 410
RECH 273
PROCIV 128

FØLGESKRIVELSE

---

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 11. juni 2026

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

---

Komm. dok. nr.: COM(2026) 530 final

Vedr.: MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET
EU-strategi for modstandsdygtige og velstående kystsamfund med god livskvalitet

---

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 530 final.

Bilag: COM(2026) 530 final

Bruxelles, den 10.6.2026
COM(2026) 530 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

EU-strategi for modstandsdygtige og velstående kystsamfund med god livskvalitet

1. Indledning

Fra fiskersamfund til kystbyer er hverdagen for 95 millioner mennesker, der bor langs EU's 70 000 km kystlinje og i EU's kystområder, tæt knyttet til havet.

EU's kystgeografi og identitet giver unikke muligheder. I mødet mellem land og hav råder kystsamfund over stærke miljømæssige, sociale og kulturelle værdier og et uudnyttet potentiale til at fremme den bæredygtige blå økonomi. De fungerer som testmiljøer for blå innovation og nye bæredygtige forretningsmodeller, forvalter kyst- og havmiljøet, styrker EU's konkurrenceevne, genopretter hav- og kystøkosystemer og beskytter dets rige maritime kulturarv og identitet. De spiller en afgørende rolle som lokale knudepunkter for maritim handel, turisme samt produktion af fødevarer og ren energi.

Samtidig er EU's kystsamfund i frontlinjen, når det gælder klimaændringer, tab af hav- og kystbiodiversitet og havforurening. Ubalanceret turisme, mangel på økonomisk overkommelige boliger, sæsonpræget økonomisk aktivitet (såsom turisme og fiskeri) og begrænsede jobmuligheder samt miljørisici og stigende hybride trusler giver anledning til yderligere udfordringer. Kystområder er også udsat for sikkerhedstrusler på grund af deres geografiske beliggenhed og er af strategisk betydning i et sikkerheds- og forsvarsperspektiv i den nuværende anspændte geopolitiske situation. Hvis disse pres ikke imødegås, risikerer de at undergrave kystsamfundenes levebrød, sikkerhed og velstand med bredere konsekvenser for EU's modstandsdygtighed, konkurrenceevne og sikkerhed. EU's kystsamfund er meget forskelligartede og spænder fra små fiskersamfund til store industrielle havnebyer med forskellige geografiske forhold, miljøforhold, forvaltningsstrukturer, kulturer og demografiske forhold. En tilgang, der passer til alle, er hverken gennemførlig eller effektiv. Derfor skal udviklingsstrategier skræddersys, udformes og gennemføres lokalt, så de afspejler specifikke behov, udfordringer og muligheder.

I overensstemmelse med målene for den europæiske havpagt¹ **fremlægges der for første gang en EU-strategi, som samler kystsamfundenes udfordringer og muligheder i én sammenhængende ramme.** De særlige udfordringer, som ømråder og regionerne i den yderste periferi står over for, behandles i EU-strategien for øer² og den kommende EU-strategi for regionerne i den yderste periferi.

2. En EU-tilgang til kystsamfund

Da mange EU-politikker og -fonde berører kystområder, kan en sammenhængende tilgang til deres udførelse og gennemførelse maksimere synergiene mellem politikkerne på det maritime område og inden for klima, samhørighed, sociale forhold, forskning og innovation, energi og miljø. EU-tiltag skal supplere, ikke erstatte, nationale, regionale og lokale indsatser i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Ved at sætte kystsamfundene i centrum giver denne strategi en klar retning og støtter medlemsstaterne og interessenterne i planlægning, programmering og gennemførelse på både kort og lang sigt.

En EU-tilgang til kystsamfund skal tage udgangspunkt i behovene og bekymringerne hos de mennesker, der bor langs kysterne. På baggrund af høringer af interessenter³ og en analyse af risiciene og mulighederne for kystsamfund identificeres der i EU-tilgangen **tre strategiske mål for europæiske kystsamfund:**

---

¹ COM(2025) 281 final.

² COM(2026) 520 final.

³ Herunder [indkaldelsen af feedback](#), workshopper og en [session](#) under Ocean Days samt en [særskilt undersøgelse](#).

- i. **Velstand.** Investere i en mangfoldig og bæredygtig blå økonomi, der understøttes af innovation og nye bæredygtige forretningsmodeller, og sikre lokale fordele heraf.
- ii. **Modstandsdygtighed.** Løbende tilpasse sig de voksende risici, som klimaændringer og andre miljømæssige, økonomiske, sociale og sikkerhedsmæssige risici medfører, samtidig med at der bidrages til dekarbonisering, bæredygtig praksis og reduktion af drivhusgasemissioner på tværs af kystnære og maritime aktiviteter.
- iii. **God livskvalitet.** Skabe levende, inkluderende og attraktive steder, hvor mennesker fra alle generationer kan bo, arbejde og tilbringe deres fritid, og hvor maritim kultur, kulturarv og lokal identitet kan trives.

2.1. Velstående kystsamfund

(1) Styrkelse og diversificering af traditionelle sektorer inden for den blå økonomi

EU's blå økonomi genererer direkte ca. 263 mia. EUR i bruttoværditilvækst om året. Selvom den fortsat er underfinansieret, vinder investeringsmulighederne på tværs af sektorerne i den blå økonomi frem.⁴ Maritim viden, blå innovationer og teknologier skaber allerede nye forretningsmodeller og muligheder. Hurtige fremskridt inden for vedvarende offshoreenergi, digitale løsninger og havobservation kan omsættes til lokale arbejdspladser, kompetencer og investeringer i kystsamfund. Kystsamfund kan fungere som knudepunkter for den blå økonomi, hvor innovation driver konkurrenceevnen og styrker EU's samlede økonomiske resultater, samtidig med at havets naturkapital udnyttes bæredygtigt. Ved at fokusere investeringerne på regionale styrker fremmer **strategier for intelligent specialisering (S3)** samarbejdet i lokale og regionale innovationsøkosystemer inden for den blå økonomi, hvilket skaber vækst og arbejdspladser i kystsamfund. For bedre at forbinde og opskalere innovation i centrale økosystemer, såsom blå bioteknologier, den blå bioøkonomi og intelligent cirkulær akvakultur, vil Kommissionen fortsat støtte S3's tematiske platform for bæredygtig blå økonomi.⁵

Den blå økonomis industrielle grundlag – herunder maritim produktion, skibsfart og havne – er fortsat en vigtig søjle for EU's innovationskapacitet, konkurrenceevne og strategiske autonomi. **EU's havnestrategi** og **EU-strategien for den maritime industri**⁶ fastlægger retninger, der omsættes til nye forretningsmuligheder og innovation med tilknytning til f.eks. grøn skibsfart, offshoreenergi og logistik. Dette vil skabe lokale arbejdspladser af høj kvalitet gennem innovation med udspring i havnene og industriklynger og samtidig tilvejebringe den infrastruktur og de forbindelser, der er nødvendige for hele EU's konkurrenceevne og sikkerhed.

Fiskeri- og akvakultursektorerne, herunder den bredere værdikæde, udgør ryggraden i mange kystøkonomier. Disse erhverv med lange traditioner er dybt forankret i EU's kulturarv og afgørende for EU's fødevarerforsyning. Yderligere fremskridt inden for bæredygtig fiskeriforvaltning under den fælles fiskeripolitik er afgørende for sektorens levedygtighed på lang sigt, lokale arbejdspladser, rimelige indkomster, fødevarerikkerhed og generationsskifte (som bringer yngre personer ind i sektoren, så den kan videreføres i fremtiden).

Den nylige evaluering af grundforordningen om den fælles fiskeripolitik⁷ viser, at fremskridtene ikke er tilstrækkelige: genopretningen af fiskebestandene går stadig for langsomt, og de økonomiske gevinster er stadig for små, bl.a. på grund af nye udfordringer, herunder geopolitiske udviklinger, klimaændringer og høje energipriser. Potentialet i

⁴ Data fra 2023 fra henholdsvis [Blue Economy Report 2025](#) og [The next wave of blue growth – Investor report 2026](#).

⁵ [Inforegio – bæredygtig blå økonomi](#).

⁶ Henholdsvis COM(2026) 112 og COM(2026) 111.

⁷ SWD(2026) 120 final.

bæredygtig akvakultur udnyttes stadig ikke fuldt ud. Evalueringen af den fælles fiskeripolitik vil danne grundlag for eventuelle reformer af den og tjene som grundlag for Kommissionens **2040-vision for fiskeri og akvakultur**, en 15-årig strategiramme, der skal styre politikudviklingen i de kommende årtier med henblik på at styrke sektorenes konkurrenceevne, bæredygtighed og modstandsdygtighed. I forbindelse med visionen vil Kommissionen lægge særlig vægt på kystsamfundenes modstandsdygtighed, bæredygtighed og velstand.

Kystturismen, den største arbejdsgiver i den blå økonomi, giver direkte beskæftigelse til millioner af mennesker i EU⁸. Overdreven turisme kan imidlertid øge sårbarheden over for sæsonudsving, trængsel, pres på ressourcer og infrastruktur samt boligudfordringer. Kommissionens **kommende EU-strategi for bæredygtig turisme** sigter mod at fremme mere afbalancerede, modstandsdygtige og konkurrencedygtige turismemodeller, der gavner lokalsamfundene og de rejsende.

(2) Muligheder for innovation, maritim viden og nye forretningsmodeller

Maritim viden, blå innovationer og teknologier driver nye forretningsmodeller og skaber fordele lokalt og i hele EU, mens fremskridt inden for vedvarende offshoreenergi, digitale løsninger og havobservation kan omsættes til lokale arbejdspladser og investeringer. Som det også er anført ovenfor, kan kystsamfund fungere som knudepunkter for den blå økonomi.

Den fremtidige vækst i den blå økonomi vil afhænge af fremskyndet digitalisering, udnyttelse af havdata og bedre maritim viden og viden om havene. Innovative forretningsmodeller, f.eks. prædiktiv vedligeholdelse af offshoreaktiver, samt anvendelse med dobbelt anvendelse kræver mere robuste data- og observationssystemer. **Havobservationsinitiativet**⁹ vil styrke den europæiske og globale overvågning og observation af havene og skabe nye muligheder for kystsamfundene: Det vil **forbedre vores viden om kystfarvande** og styrke vores evne til at vurdere klimarisici, opdage maritime sikkerhedstrusler og skabe muligheder for EU's blå økonomi. Havobservationsinitiativet vil i samspil med Destination Earth¹⁰ levere data og værktøjer på kystniveau, som støtter lokal innovation inden for havteknologier og datatjenester. Det vil også investere i at fremme et stærkere følelsesmæssigt bånd mellem borgerne og havet og i at omdanne havobservation til et borgerrettet og kulturelt redskab.

Begrænsede jobmuligheder og sæsonbestemt økonomisk aktivitet (f.eks. inden for turisme og fiskeri) undergraver velstanden i nogle kystområder. Innovationer og nye forretningsmodeller (f.eks. fisketurisme, fællesskabsstøttet fiskeri, udvikling af lokale værdikæder, territorial branding og lavtrofisk akvakultur) kan understøtte **økonomisk diversificering**. Vedvarende marine ressourcer kan skabe arbejdspladser og fremme lokal vækst inden for den blå bioøkonomi. Det kommende **EU-innovationsinitiativ for den blå bioøkonomi (BlueBIP)** vil styrke det regionale samarbejde og synergierne på tværs af akvakultur, fiskeri, landbrug, forskning, lokale myndigheder og biobaserede industrier med henblik på at udvikle praktiske værdikæder såsom algebaserede gødningsstoffer, omdannelse af biprodukter fra fiskeri og akvakultur til foder eller biomaterialer, genvinding af næringsstoffer mellem kyst- og landbrugsområder og kulstoffattige produkter fra bæredygtig akvakultur. Disse tiltag kan styrke den økonomiske diversificering, modstandsdygtigheden og målene for den cirkulære økonomi og dermed styrke forbindelserne mellem kyst- og indlandsregioner samt mellem interessenter.

---

⁸ Kystturismesektoren beskæftigede over 2,7 millioner mennesker og genererede 93 mia. EUR i bruttoværditilvækst ([EU-Observationscentret for den Blå Økonomi](#)). Data fra 2023.

⁹ [OceanEye: Styrkelse af havobservation og beskyttelse – Europa-Kommissionen](#).

¹⁰ [Destination Earth](#).

Naturkreditter og blå kulstofkreditter kan være mekanismer til at belønne genopretningsaktiviteter og vende tabet af marin biodiversitet, samtidig med at kulstofbindingen øges. For at gøre det muligt at udstede og handle med **blå kulstofkreditter** i fremtiden vil **Kommissionen støtte udviklingen af en certificeringsmetode for blå kulstoføkosystemer** (for tidevandsmarsker og ålegræsenge) i henhold til 2024-forordningen om kulstoffjernelse og kulstofbindende dyrkning. Et udkast til delegeret retsakt om denne metode forventes senest i 2028. Som led i **køreplanen mod naturkreditter**¹¹ er Kommissionen desuden i færd med at opbygge en voksende portefølje af projekter gennem sine forsknings-, innovations- og pilotinitiativer for at afprøve forskellige muligheder med støtte fra Horisont Europa, LIFE, Green Assist og andre EU-instrumenter.

Kommissionen undersøger mulighederne for samarbejde med medlemsstaterne om en stringent fælles overvågningsproces, der kan understøtte rapportering og verifikation af kulstofopgørelser i henhold til forordningen om arealanvendelse, ændret arealanvendelse og skovbrug (LULUCF)¹² og forpligtelserne i henhold til forordningen om naturgenopretning. Mobilisering af privat finansiering til genopretning, overvågning og forvaltning af disse økosystemer kan styrke denne indsats.

Anvendelser af det maritime rum (f.eks. naturbevarelse og genopretning, energi, fiskeri, akvakultur, skibsfart og turisme) er tæt forbundet med kystsamfundenes udvikling. Efterhånden som konkurrencen om pladsen tiltager, er effektiv planlægning afgørende, og der er behov for en modernisering af **direktivet om maritim fysisk planlægning**. Dette direktiv giver en sammenhængende, gennemsigtig og evidensbaseret ramme, men der består fortsat udfordringer, herunder de voksende virkninger af klimaændringer, havforurening og miljøbelastninger som følge af mere intensiv kyst- og havudnyttelse, stærkere samspil mellem land og hav samt behovet for bedre havforvaltning¹³. Den kommende **europæiske havretsakt**, som forventes ved udgangen af 2026, har til formål at modernisere direktivet om maritim fysisk planlægning i overensstemmelse med havpaktens prioriteter. Den vil inddrage kystsamfundene i håndteringen af udfordringer i forbindelse med tilpasning til klimaændringer, sameksistensen mellem maritime aktiviteter, den bæredygtige udnyttelse af havets naturkapital og styrket grænseoverskridende samarbejde.

EU-strategien for vedvarende offshoreenergi¹⁴ understøtter dekarbonisering og energisikkerhed og skaber muligheder for kystsamfundene inden for avanceret produktion, havneopgraderinger, investeringer i forsyningskæder og vedligeholdelsestjenester, navnlig inden for offshorevind og i stigende grad inden for bølge- og tidevandsenergi. For EU styrker den energisikkerheden og fremskynder udfasningen af fossile brændsler. Samtidig kan konkurrencen om kyst- og havområder samt komplekse planlægningsregler forsinke tilladelsesprocedurerne for nye energiprojekter og skabe spændinger i forhold til andre anvendelser af land og hav, såsom fiskeri og naturbeskyttelse. For at imødegå disse udfordringer opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at styrke den integrerede maritime fysiske planlægning og strømline tilladelsesprocedurerne, samtidig med at lokal merværdi og offentlig opbakning sikres ved at inddrage kystsamfundene gennem initiativer for **lokaludvikling styret af lokalsamfundet**. Med støtte på næsten 1 mia. EUR for perioden 2021–2027 under Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (EHFAF) og suppleret af midler under EU's samhørighedspolitik leverer **initiativer for lokaludvikling styret af lokalsamfundet allerede direkte fordele til lokalsamfund**¹⁵ gennem en **bottom-up-præget**,

¹¹ COM/2025/374 final.

¹² Forordning (EU) 2018/841.

¹³ COM(2026) 174 final. Anden rapport om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af direktiv 2014/89/EU.

¹⁴ COM(2020) 741 final.

¹⁵ [CLLD in fisheries and coastal communities](#): Achievements and Lessons. FAMENET, 2025.

deltagelsesbaseret tilgang, navnlig med henblik på indkomstdiversificering. Ud over lokaludvikling styret af lokalsamfundet kan en stedbaseret tilgang (herunder også **LEADER** og **Strategi for intelligente landsbyer**) håndtere de særlige udfordringer i ø- og kystområder. Fremover bør disse deltagelsesbaserede værktøjer videreføres og integreres bedre i en mere tværsektoriel tilgang til lokaludvikling styret af lokalsamfundet, bl.a. gennem det kommende BlueBIP.

Generationsskifte er afgørende for at sikre, at kystsamfundene forbliver levende og konkurrencedygtige. Aldrende befolkninger og fraflytning blandt unge svækker de lokale arbejdsmarkeder, iværksætteriet og centrale maritime sektorer såsom fiskeri, akvakultur og innovative blå industrier. Skabelsen af arbejdspladser af høj kvalitet, klare karriereveje og et stærkt udbud af kompetenceudvikling samt en reduktion af den administrative byrde er afgørende for at tiltrække og fastholde unge og for at fremme innovation. I 2027 vil Kommissionen foreslå en **strategi for generationsskifte i den blå økonomi** for at tiltrække unge fagfolk til karrierer i den blå økonomi og støtte langsigtet bæredygtighed og innovation. I offshoreenergiesektoren vil et partnerskab under **Pagten for færdigheder** uddanne 124 000 personer inden for vedvarende offshoreenergi senest i 2030.

Endelig er investeringer i digital konnektivitet og transportforbindelser afgørende for økonomisk vækst og adgang til tjenester i kystregioner. Medlemsstaterne og regionerne kan anvende finansiering under samhørighedspolitikken til at forbedre både fysisk og digital konnektivitet. I 2021-2027 afsattes der under samhørighedspolitikken 40 mia. EUR til at støtte EU's mål for den digitale omstilling, navnlig for at mindske den digitale kløft og styrke konnektiviteten. Dette er især vigtigt i de mindre udviklede og fjerntliggende kystregioner og -territorier, navnlig på øer, hvilket afspejles i EU-strategien for øer. **Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at gøre brug af de eksisterende muligheder under Connecting Europe-faciliteten i resten af den nuværende programmeringsperiode (2026 og 2027)** og til at forberede gennemførelsen under den nye flerårige finansielle ramme.

Flagskibsforanstaltninger – Kommissionen vil:

- *i forbindelse med 2040-visionen for fiskeri og akvakultur lægge særlig vægt på kystsamfundenes modstandsdygtighed, bæredygtighed og velstand*
- *inden for havobservationsinitiativet støtte kystinteressenter i at gøre størst mulig brug af havdata til gavn for deres modstandsdygtighed og vækst*
- **støtte industrien i at afprøve løsninger med dobbelt anvendelse og udvikle EU-dækkende interoperabilitetsstandarder for fartøjer og teknologier med dobbelt anvendelse på grundlag af formater hentet fra havobservationsinitiativet**
- *i forbindelse med revisionen af rammen for maritim fysisk planlægning under den europæiske havretsakt lægge særlig vægt på kystsamfundenes behov*
- **støtte udviklingen af en certificeringsmetode som næste skridt hen imod blå kulstofkreditter**
- **støtte oprettelsen af klynger og værdikæder inden for den blå bioøkonomi i kystsamfund gennem en tilgang baseret på lokaludvikling styret af lokalsamfundet inden for det kommende EU-innovationsinitiativ for den blå bioøkonomi.**

2.2. Modstandsdygtige kystsamfund

Virkningerne af klimaændringerne såsom stigende havniveau og temperaturer, kysterosion, oversvømmelser, stormfloder, indtrængen af saltvand og forringelse af økosystemer, påvirker i

stigende grad EU's kyster. De truer menneskers sundhed og sikkerhed, infrastruktur, vand- og fødevarerikkerhed, aktivers værdier og risikopræmier, lokale økonomier og miljøet. Den første **europæiske klimarisikovurdering**¹⁶ identificerede **kystområder** som blandt de mest **udsatte** for klimarisici. Disse påvirkninger udsætter også kulturarvssteder og verdensarvssteder for en stigende risiko.

Uden afbødnings- og tilpasningsforanstaltninger kan de **årlige skader** fra oversvømmelser i kystområder i EU stige kraftigt fra 1,25 mia. EUR i dag til mellem 93 mia. EUR og 961 mia. EUR ved udgangen af dette århundrede, hvilket vil berøre 1,5–3 mio. mennesker¹⁷. Alligevel kan hver 1 mia. EUR, der investeres i tilpasning, reducere potentielle oversvømmelsesskader med 14 mia. EUR¹⁸. Modstandsdygtighed i kystområder er et centralt element i EU's strategi for tilpasning til klimaændringer¹⁹. Gennem **EU-missionerne: Tilpasning til klimaændringer og Genopretning af vores oceaner og farvande**²⁰ hjælper Kommissionen lokalsamfund med at vurdere klimarisici, udvikle tilpasningsstrategier og gennemføre løsninger. Missionerne virker i synergi og fremmer samskabe, systemiske tilgange med særlig vægt på naturbaserede løsninger, som styrker modstandsdygtigheden i kystområder over for klimapåvirkninger såsom oversvømmelser, erosion og stigende havniveau. Inden udgangen af 2026 vil Kommissionen lancere tre nye flagskibsprojekter under missionen om tilpasning til klimaændringer med EU-støtte på ca. 30 mio. EUR. De vil demonstrere integrerede tilpasningsløsninger i klimahotspots i kystområder, hvor flere samtidige og indbyrdes forstærkende klimarisici kræver en koordineret indsats.

EU-finansiering, herunder samhørighedspolitikens fonde, yder betydelig støtte til klimainsatsen i medlemsstaterne og regionerne i perioden 2021–2027. Der er imidlertid fortsat betydelige investerings- og politiske mangler på nationalt, regionalt og lokalt plan. **Kommissionen vil sammen med Den Europæiske Investeringsbank (EIB) undersøge muligheden for at foretage en EU-dækkende kortlægning af eksisterende investeringsprojekter under udvikling og potentielle nye investeringsmuligheder for tilpasning i kystområder**, deres omkostninger og gevinster i lyset af fremtidige klimaændringer. Desuden **vil Kommissionen anvende EIB's tekniske rådgivningsstøtte** (f.eks. JASPERS²¹ og andre relevante rådgivningsmandater) **til at yde støtte til kapacitetsopbygning** med henblik på udarbejdelsen af kystsamfundenes investeringsstrategier og projekter. Disse kan derefter støttes gennem en kombination af EU-tilskud og EIB-låneinstrumenter, navnlig for små og mellemstore myndigheder, der udvikler projekter om modstandsdygtighed over for klimaændringer. Sideløbende **vil Kommissionen fremme samarbejde og strategiske partnerskaber** mellem nationale myndigheder og myndigheder i kystsamfund ved hjælp af **eksisterende instrumenter** såsom **det europæiske initiativ for byområder, Regio Peer2Peer Communities og JASPERS**.

For at styrke modstandsdygtigheden i kystsamfund har Kommissionen identificeret flere prioriteter på EU-plan samt på nationalt og regionalt plan: **(i) forbedre viden og bevidsthed om kystrelaterede risici** med støtte fra havobservationsinitiativet og dets nye redskab den digitale tvilling af havet **(ii) bedre kortlægge investeringsbehovene (iii) styrke investeringsplanlægningen og forvaltningen** og tydeliggøre ansvaret for risici på tværs af forvaltningsniveauer **(iv) støtte kapacitetsopbygning** med henblik på at gennemføre

---

¹⁶ [European Climate Risk Assessment – Det Europæiske Miljøagentur.](#)

¹⁷ [JRC PESETA IV -Task 6.](#)

¹⁸ [UNEP Adaptation Gap Report 2023 .](#)

¹⁹ COM(2021) 82 final, hvor lokal tilpasning identificeres som en af tre tværgående prioriteter.

²⁰ [EU-missionen om tilpasning til klimaændringer](#) og [EU-mission: Genopretning af vores oceaner og farvande.](#)

²¹ [JASPERS – Joint Assistance to Support Projects in European Regions.](#)

modstandsdygtighedsprojekter (v) **mobilisere investeringer** til tilpasning til og afbødning af klimaændringer. Denne indsats vil bygge på eksisterende og nye redskaber, herunder Climate-ADAPT, EMODnet og den digitale tvilling af havet. Sidstnævnte, der er udviklet i synergi med Destination Earth-initiativet, vil give oplysninger næsten i realtid om forholdene i havet og kystområderne. Dette vil styrke myndighedernes evne til at forudse og reagere på farer, kortlægge risici og bedre målrettede forebyggelsesforanstaltninger med henblik på at beskytte mennesker, infrastruktur, økosystemer og lokale virksomheder.

Naturbaserede løsninger kan også være særligt effektive ved at skabe miljømæssige, sociale og økonomiske fordele og samtidig styrke modstandsdygtigheden i kystområder. I 2026 vil Kommissionen foreslå **en europæisk ramme for klimamodstandsdygtighed** med henblik på at integrere fremtidige klimarisici i EU's politikker, investeringsbeslutninger og risikostyring. Myndighederne opfordres derfor til at **integrere stigende havniveau og klimarisici i kystforvaltning og fysisk planlægning**. Initiativer såsom det nye europæiske Bauhaus vil også støtte kystbyer gennem innovative og reproducerbare modstandsdygtighedsløsninger, mens den kommende **europæiske havretsakt** har til formål at styrke integrationen af klimaændringer i maritim fysisk planlægning.

Fælles forvaltning med deltagelse af lokale interessenter, navnlig fiskere, i udpegningen og forvaltningen af beskyttede områder kan forbedre bevaringsresultaterne og foranstaltningernes langsigtede levedygtighed. Ved at kombinere videnskab med lokal viden kan den øge efterlevelsen, mindske konflikter og støtte klimatilpasning. Den kan også skabe lokale fordele gennem job inden for genopretning, overvågning og naturforvaltning samt indtægter fra naturgenopretning og blå kulstofkreditter. Kommissionen **opfordrer til initiativer til lokaludvikling styret af lokalsamfundet i kyst- og fiskeriområder** (FLAG'er/LAG'er) for at støtte forvaltning af havmiljøet, genopretning og naturbaserede projekter. Medlemsstaterne opfordres også til at sikre, at kystsamfund inddrages aktivt i beslutninger vedrørende beskyttede havområder.

Kystsamfund er også centrale for **Europas sikkerhed og modstandsdygtighed**. Mange af dem er beliggende langs EU's ydre søgrænser og er udsat for et stigende sikkerhedspres, herunder hybride trusler, sabotage og risici i forbindelse med igangværende konflikter, såsom droner og drivende søminer. Disse trusler kan forstyrre fiskeri, søtransport og andre økonomiske aktiviteter, samtidig med at de også kan undergrave grænseovervågningen og lette grænseoverskridende kriminalitet. Der skal også rettes særlig opmærksomhed mod beskyttelsen af og modstandsdygtigheden i **kritisk kyst- og maritim infrastruktur**, herunder havne, offshoreenergiinfrastruktur og undersøiske kabler. Kystaktører, herunder fiskere, havnemyndigheder og lokale maritime aktører, kan bidrage til maritimt situationskendskab gennem frivillig indberetning af usædvanlige eller mistænkelige aktiviteter til søs i overensstemmelse med nationale rammer.

Derudover er **det afgørende at styrke sikkerheden og forsvaret i kystområder** for at sikre beskyttelsen af kritisk infrastruktur, styrke overvågningskapaciteterne og øge kapaciteten til hurtig indsats på det maritime område. I denne sammenhæng kan avancerede digitale kapaciteter såsom Destination Earth og dets højtopløselige digitale tvillinger for tilpasning til klimaændringer og ekstreme vejrhændelser støtte myndigheder og kystsamfund gennem forbedret situationskendskab, risikoprognoser, systemer til tidlig varsling og simulering af komplekse hypotetiske scenarier vedrørende klima og sikkerhed.

For at styrke beredskabet og dække flere samfund vil **Kommissionen udvide CoastWAVE-initiativet**²² ved at integrere lokale farevurderinger og skræddersyede varslingsystemer for at

---

²² [CoastWAVE 2.0](#) | [UCP Knowledge Network](#).

sikre, at advarsler når ud til kystsamfund. Disse tiltag er i tråd med **EU-strategien for maritim sikkerhed, EU-havnestrategien, EU-strategien for en beredskabsunion** og den fremtidige **europæiske sikkerhedsstrategi**, hvilket afspejler behovet for stærkere modstandsdygtighed og større risikobevindstthed i kystområder. I overensstemmelse med disse strategier bør myndighederne styrke risikobevindsttheden i nærheden af havneområder, så beboerne kan reagere effektivt i tilfælde af hændelser.

Som **forvaltere af havet** spiller kystsamfund en afgørende rolle i beskyttelsen af marine ressourcer og økosystemer, samtidig med at de støtter levebrød, fødevarerikkerhed og aktiviteter inden for en bæredygtig blå økonomi. Kystsamfund er centrale for "kilde til hav"-tilgangen og er afgørende for **bevarelsen og genopretningen** af kyst- og havmiljøet, herunder den usædvanligt rige biodiversitet i regionerne i den yderste periferi.

Havne er vigtige kystnære **knudepunkter for cirkularitet og forureningsbekæmpelse**. Kommissionen vil under havnestrategien støtte denne rolle ved at forenkle tekniske kriterier, strømlinje tilladelsesprocedurerne og give vejledning til medlemsstaterne.

På trods af omfattende beskyttelses- og genopretningsindsatser og de fremskridt, der er gjort med hensyn til bæredygtig fiskeriforvaltning, er **kyst- og marine økosystemer fortsat under kraftigt pres** fra forurening, eutrofiering, overfiskeri, erosion og klimaændringer. Omkring **80 % af de beskyttede marine og terrestriske levesteder i Europa** er i ringe eller dårlig tilstand, og **62 % af floder, søer og kystområder** har en dårlig økologisk tilstand²³. Dette har negative konsekvenser for folkesundheden og mindsker kystområdernes sikkerhed og attraktivitet. Det undergraver også den grundlæggende bæredygtighedssøjle i sektorer inden for den blå økonomi, såsom fiskeri og akvakultur. Mere effektiv **gennemførelse og håndhævelse af EU's miljølovgivning er fortsat afgørende**, sideløbende med målrettede genopretningsforanstaltninger i henhold til forordningen om naturgenopretning²⁴. Senest i september 2026 forventes medlemsstaterne at fremsende nationale genopretningsplaner, hvilket markerer en vigtig milepæl på vejen mod en mere koordineret bevaring af kyst- og havøkosystemer. Den planlagte revision af havstrategirammedirektivet i den kommende europæiske havretsakt har til formål at styrke miljøbeskyttelsen, forenkle bestemmelserne og styrke sammenhængen med gældende EU-ret.

Gennem Horisont Europa-missionerne Genopretning af vores oceaner og farvande²⁰ og En jordpagt for Europa²⁵ støtter EU allerede kystsamfund ved at udvikle og afprøve innovative løsninger til genopretning, kystforvaltning, herunder vandtilbageholdelse og håndtering af næringsstofforurening, samt regenerative praksisser inden for den blå økonomi. **Strategien for forskning og innovation vedrørende hav og vand** vil bidrage til at udbrede "kilde til hav"-tilgangen ved at skabe innovation inden for vandforvaltning og forbedre vandeffektiviteten. EU-fonde – såsom samhørighedspolitikens fonde, EHFAF og LIFE – støtter allerede investeringer i biodiversitet, klimamodstandsdygtighed, bæredygtig vandforvaltning og den cirkulære økonomi i hele kystområderne.

Flagskibsforanstaltninger – Kommissionen vil:

- *fremme strukturerede partnerskaber om fælles forvaltning (herunder med fiskere) for beskyttede områder og støtte medlemsstaterne og lokale myndigheder i at indarbejde interessentinddragelse i planlægningen, overvågningen og den periodiske revision af planerne*

²³ The EU's Environment 2025 EEA, 2025 og Copernicus Marine Ocean State Report (OSR).

²⁴ Direktiv 79/409/EØF, Rådets direktiv 92/43/EØF, direktiv 2008/56/EF og forordning (EU) 2024/1991.

²⁵ EU-mission: En jordpagt for Europa.

- *sammen med EIB undersøge muligheden for at foretage en kortlægning af investeringer på EU-plan i tilpasning i kystområder og anvende EIB's tekniske rådgivningsstøtte til at yde støtte til kapacitetsopbygning*
- *fremme samarbejde og strategiske partnerskaber mellem nationale myndigheder og myndigheder i kystsamfund.*
- *udvide CoastWAVE-initiativet til at omfatte lokale farevurderinger og skræddersyede varslingsystemer i flere samfund.*

2.3. Kystsamfund med god livskvalitet

Adgang til sundhedsydelser, uddannelse, kompetencer, digitale forbindelser og transportforbindelser samt økonomisk overkommelige boliger er afgørende for, at kystsamfund fortsat er attraktive og gode at bo i, navnlig for unge. Disse tjenester er også afgørende for, at retten til at forblive bliver reel²⁶. Men kystsamfund i hele EU står over for vidt forskellige økonomiske realiteter og territoriale udfordringer, navnlig i landdistrikter og fjerntliggende områder.

Den **langsigtede vision for EU's landdistrikter**²⁷ giver en helhedsorienteret EU-ramme for håndteringen af disse udfordringer, herunder de særlige behov i landlige kystområder, der står over for geografiske begrænsninger, begrænset tilgængelighed og befolkningsnedgang. Den første **EU-strategi for bekæmpelse af fattigdom** nogensinde, der blev vedtaget den 6. maj 2026, og den kommende **EU-handlingsplan for landdistrikterne**, der skal vedtages senere i år, vil yde yderligere støtte til disse bestræbelser.

Adgangen til økonomisk overkommelige boliger er under særligt pres i visse områder, navnlig i byer, men også i andre turisthotspots²⁸. En stigende efterspørgsel, der er drevet af turiststrømme, korttidsudlejning, sekundære boliger, tomme boliger, investeringsefterspørgsel eller andre former for ikkeprimær anvendelse af boliger, risikerer i stigende grad at fortrænge lokalbefolkningen og begrænse adgang til boliger for medarbejdere, der varetager kritiske funktioner. En udbygning af det sociale boligbyggeri kan være en vigtig politisk løsningsmodel for kystkommuner. Med den kommende paneuropæiske investeringsplatform for økonomisk overkommelige og bæredygtige boliger vil det tilstræbes at mobilisere finansiering til sociale og økonomisk overkommelige boliger. Samtidig vil Kommissionen, som annonceret i **den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger**, foreslå en **retsakt om økonomisk overkommelige boliger** for at hjælpe offentlige myndigheder med at identificere områder med pres på boligmarkedet og, med fuld respekt for nærhedsprincippet, sætte dem i stand til at træffe forholdsmæssige foranstaltninger for at sikre, at boliger fortsat er økonomisk overkommelige. Desuden vil **forordningen om korttidsudlejning**²⁹, som har fundet anvendelse siden den 20. maj 2026, skabe større transparens og hjælpe offentlige myndigheder med at regulere markedet på en forholdsmæssig måde ved at kræve obligatorisk registrering af udlejere og deling af data om faktiske transaktioner mellem digitale platforme og nationale myndigheder. Den nuværende FFR støtter allerede bestræbelserne på at afhjælpe manglen på økonomisk overkommelige boliger af høj kvalitet med mindst 43 mia. EUR³⁰ via samhørighedspolitikens fonde, InvestEU, LIFE, programmet for det indre marked og Horisont Europa samt gennem NextGenerationEU, mens samhørighedspolitikens midtvejs gennemgang gjorde det muligt at

²⁶ I overensstemmelse med den kommende [strategi om retten til at forblive](#).

²⁷ COM/2021/345 final.

²⁸ SWD(2025) 1053/2 – Understanding the housing crisis.

²⁹ Forordning (EU) 2024/1028.

³⁰ Den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger. COM(2025) 1025 final.

omfordele yderligere 3,3 mia. EUR under EFRU til prioriteringen vedrørende økonomisk overkommelige boliger og sociale boliger. Fremadrettet vil Den Sociale Klimafond finansiere investeringer i energieffektivitet, bygningsrenovering samt ren opvarmning og køling. **Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at øge investeringerne** i boliger og tilknyttede tjenester i kystsamfund, der er under boligpres, navnlig for de mest sårbare grupper.

EU's kyster er også hjemsted for en rig **maritim kulturarv**, herunder UNESCO-verdensarvssteder i havområder³¹, lokale traditioner, madkultur, praksisser og håndværk, som opretholder lokalsamfundenes identitet og værdier på tværs af generationer. Aktiviteter som småskalafiskeri og håndværksmæssigt fiskeri, akvakultur, skibsbygning og søfart er centrale for den sociale og kulturelle sammenhængskraft. Deres unikke bidrag til den lokale identitet bør anerkendes på alle forvaltningsniveauer.

Initiativer som **EU4Ocean-koalitionen for havkundskab** vil fortsat skabe bevidsthed om havets kulturelle, sociale og økonomiske betydning, fremhæve kystsamfundenes maritime kulturarv og samtidig støtte viden på tværs af generationer og havforvaltning. **Det nye europæiske Bauhaus (NEB) -faciliteten og laboratoriet under det nye europæiske Bauhaus for hav-, kyst- og øsamfund**, giver også muligheder for kystprojekter, der kombinerer bæredygtighed, design, kultur og klimamodstandsdygtighed

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne og lokalsamfundene til fortsat at fremme initiativer vedrørende blå og maritim kulturarv gennem initiativer for lokaludvikling styret af lokalsamfundet og deres FLAG'er samt andre programmer og initiativer på lokalt og nationalt plan.

Flagskibsforanstaltninger – Kommissionen vil:

- *foreslå en retsakt om økonomisk overkommelige boliger for at støtte offentlige myndigheder i at identificere områder med pres på boligmarkedet og gøre dem i stand til med fuld respekt for nærhedsprincippet at træffe foranstaltninger til at beskytte og fremme økonomisk overkommelige boliger i disse områder.*
- *gennem faciliteten for det nye europæiske Bauhaus (NEB) og lanceringen af laboratoriet under det nye europæiske Bauhaus for hav-, kyst- og øsamfund skabe muligheder for kystprojekter, der kombinerer bæredygtighed, design, kultur og klimamodstandsdygtighed.*

3. Gennemførelse af strategien

3.1. Finansiering

Adgangen til finansiering for den blå økonomi er støt stigende. Gennem **BlueInvest-platformen** støtter EU nystartede virksomheder og SMV'er i at udvikle og opskalere innovative havteknologier og -tjenester, herunder i kystområder, ved at tilbyde coaching, formidling af investorkontakter og støtte til kapitalrejsning. Investeringsinstrumentet for den blå økonomi – støttet af EHFAF og InvestEU og gennemført af Den Europæiske Investeringsfond (EIF) – har til formål at mobilisere op til 1 mia. EUR i egenkapitalinvesteringer senest i 2028. Desuden spiller Den Europæiske Investeringsbank

³¹ [World Heritage Centre – World Heritage Marine Programme.](#)

(EIB) også en central rolle med gennemsnitlige årlige investeringer på ca. 2,6 mia. EUR i projekter vedrørende den blå økonomi og kystbeskyttelse.

Et styrket samarbejde og bedre synergier med nationale erhvervsfremmende banker og andre multilaterale finansielle institutioner kan i højere grad hjælpe kystvirksomheder og lokalsamfund med at få adgang til finansiering, teknisk rådgivning og støtte til kapacitetsopbygning. EU-klassificeringsforordningen bidrager også til at styre investeringer hen imod aktiviteter, der bidrager til bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af vand- og havressourcer³². Desuden vil lovgivningsprogrammer³³ spille en central rolle i at frigøre privat kapital. Ved at reducere omkostningerne ved langsigtede egenkapitalinvesteringer og i kapitalkravene anerkende den risikoreducerende virkning af EU-garantier eller nationale garantier kan disse lovgivningsprogrammer fremme investeringer.

EU's samhörighedspolitik, den fælles landbrugspolitik og havpolitikkerne støtter fortsat en bæredygtig udvikling i kystregionerne, suppleret af kapacitetsopbygningsinitiativer som TAIEX-REGIO Peer2Peer³⁴ og FAMENET for lokale aktionsgrupper.

Fremadrettet giver den foreslåede flerårige finansielle ramme for 2028–2034 medlemsstaterne og regionerne nye muligheder for at styrke kystsamfundene. Medlemsstaterne opfordres til at tilpasse deres nationale og regionale partnerskabsplaner (NRP-planer) til målene i denne strategi og i partnerskab med regionale og lokale myndigheder støtte stedbaserede løsninger, der er skræddersyet til lokale behov. Den foreslåede Europæiske Fond for Konkurrenceevne³⁵ kan også støtte investeringer og innovation i sektorer inden for den bæredygtige blå økonomi.

Kommissionen vil som led i partnerskabet om en bæredygtig blå økonomi³⁶ under Horisont Europa finansiere mere end 450 mio. EUR senest i 2027 i over 43 forsknings- og innovationsprojekter, der støtter en klimaneutral, bæredygtig og konkurrencedygtig blå økonomi, herunder målrettet støtte til modstandsdygtige kystsamfund og virksomheder. Senest ved udgangen af 2026 vil lokale samfund og kystsamfund også blive inddraget i en indkaldelse vedrørende teknisk støtte, der skal bidrage til at forberede omstillingsdagsordener inden for missionen om oceaner og farvande³⁷ således at projekter og investeringer afspejler lokale behov.

3.2. Styring

Effektiv støtte til kystsamfund afhænger af en stærk flerniveaustyringstilgang og et tæt samarbejde mellem lokale, regionale, nationale og EU-myndigheder. En reel inddragelse af lokale og regionale aktører i udformningen og gennemførelsen af politikker er afgørende for at afspejle lokale behov og bidrage til at opfylde EU's prioriteter.

EU har etableret strukturer for territorielt samarbejde og dialogplatforme, som forbinder kystsamfund med regionale og nationale myndigheder, havne, industrien, den akademiske verden og civilsamfundet, såsom EU's havområdestrategier og EU's makroregionale strategier. Disse rammer bidrager til at omsætte EU's prioriteter til stedbaserede løsninger, der styrker miljømæssig bæredygtighed, økonomisk diversificering og regionale værdikæder.

---

³² Forordning (EU) 2020/852.

³³ [C\(2025\) 2731 final](#).

³⁴ [Inforegio – TAIEX-REGIO Peer2Peer](#).

³⁵ COM(2025) 555 final.

³⁶ [Sustainable Blue Economy Partnership](#).

³⁷ [Horisont Europa-arbejdsprogrammet 2026–2027](#).

Senest i 2027 vil Kommissionen og de atlantiske medlemsstater arbejde på at ajourføre havstrategien for Atlanterhavsområdet, herunder muligheden for at udvikle en ny makroregional ramme for Atlanterhavsregionen. Sideløbende vil Kommissionen sammen med Middelhavsunionen og partnerne i det østlige Middelhav udarbejde en ny havområdestrategi for at støtte en bæredygtig og konkurrencedygtig blå økonomi i regionen.

Initiativer som **havets dag i Europa**, herunder den årlige kampagne med lokale **havets dag i mit land**-arrangementer, bidrager til at forbinde lokalsamfund med EU-muligheder og EU-politik. **EMD Blue Cities-netværket** vil styrke samarbejdet mellem europæiske kyst- og havnebyer for at fremme bæredygtige maritime politikker, innovation og et sundt havmiljø.

Samtidig er der fortsat betydelige mangler i indsamlingen af socioøkonomiske data og miljødata på lokalt niveau om kystsamfund. Ved at anvende eksisterende harmoniserede statistiske definitioner, klassifikationer og dataindsamlingsrammer vil Eurostat sammen med andre af Kommissionens tjenestegrene søge at afhjælpe disse mangler for at hjælpe lokale myndigheder og interessenter med bedre at målrette foranstaltninger, prioritere investeringer og styrke modstandsdygtigheden.

Flagskibsforanstaltning – Kommissionen vil:

- *ajourføre havstrategien for Atlanterhavsområdet³⁸ sammen med de atlantiske medlemsstater, herunder overveje en ny atlantisk makroregional ramme, og vil sammen med Middelhavsunionen og partnerne i det østlige Middelhav fremlægge en ny havområdestrategi for det østlige Middelhav til støtte for en bæredygtig og konkurrencedygtig blå økonomi.*

4. Konklusioner

EU's kystsamfund er centrale for EU's økonomiske velstand, klimamodstandsdygtighed og kulturarv. Kommissionens strategi for velstående og modstandsdygtige kystsamfund med god livskvalitet beskriver de vigtigste muligheder for at **styrke** disse områder og støtte deres **langsigtede udvikling**. Strategien sætter **mennesker** i centrum og giver en **sammenhængende ramme for bedre at forbinde relevante EU-politikker**. Den skaber også synergier med eksisterende initiativer, navnlig EU-strategien for øer og EU-strategien for regionerne i den yderste periferi.

Kommissionen vil samarbejde med medlemsstaterne om at tilpasse fremtidige politikker og finansieringsinstrumenter til kystsamfundenes særlige behov og sikre en effektiv gennemførelse. Sammen med Rådets formandskab vil Kommissionen indkalde til en **konference på højt plan om øer og kystsamfund den 26. juni 2026** for at sætte gennemførelsen af begge strategier i gang.

De samlede fremskridt vil blive vurderet gennemsigtigt og med jævne mellemrum gennem **resultattavlen for havpagten og rapporten om havpagtens status**.